

Az erdészeti erdei iskolák kommunikációjának gyakorlata

(Communication Practices of Forest Schools)

Dobson Zsófia*

Ipoly Erdő Zrt.

Bevezetés

Néhány évvel ezelőtt történt egy „Fülemülék éjszakája” rendezvényen, hogy a program levezénylésére felkért erdész technikus kollégánk felé egy gyermek ezeket a szavakat intézte, már-már felháborodva: „De ha erdész vagy, akkor miért nincs szakállad?” Megjegyzem: mentségünkre zöld kalap volt a kollégánál. A fiatal kollégát váratlanul érte a gyermeki őszinteség, míg többünket inkább csak mosolyra fakasztott. Hiszen nekünk, szakmabelieknek vagy az erdésztársadalomhoz közel állóknak teljesen egyértelmű, hogy egy szakáll nélküli és kalapot éppen nem viselő fiatal férfi is lehet erdész, aki adott témában egy sereg gyerek elé állva az erdőről szeretne értékes tudást átadni.

Gyakorló erdei iskola vezetőként sokszor találkozom azzal a problémával, hogy hogyan tudunk szakmailag helyesen, de legfőképpen hitelesen állni a gyerekek elé, milyen eszközöket kell alkalmazni vagy elhagyni, hogy a hozzánk látogató csoport tudára adjuk: ez az erdei iskola egy erdőgazdaság által létrehozott és fenntartott erdészeti erdei iskola.

A választott téma nem egyszerű, mert sztereotípiákkal rendelkező társadalom gyermekeit fogadjuk az erdészeti erdei iskolákban. Az erdei iskolai hazai kínálatot nézve az „erdei” előtag ma már nem elégséges annak a mutatására, hogy erdei iskolánk valóban erdei, sőt mi több, kifejezett szándéka az erdei életközösségek, a tartamos erdőgazdálkodás, a megújuló energiaforrások, az erdész szakma, valamint erdő és ember kapcsolatának bemutatása. A témát más oldalról megvilágítva pedig olyan kérdésekre keresek választ, hogy miért csak az a hiteles foglalkozásvezető, aki esetleg szakszemélyzeti ruhában áll a gyerekek előtt, vagy miért éppen az jó erdei iskola logó, amiben az erdész csillag feltűnik. Vagy miért a zöld a kívánatos szín egy erdészeti erdei iskola kiadvány esetén.

Bízom benne, hogy sokunk számára segítséget nyújt majd ez a dolgozat, és az emberi kommunikációra jellemző útvesztőben olyan jó gyakorlatokat ismerhetünk meg, melyekbe kapaszkodva a helyes irányra lelünk, és egyértelművé tehetjük a hozzánk látogató vagy velünk ismerkedők számára azt, hogy kik vagyunk, mit üzenünk foglalkozásainkkal, szakembereinkkel, kiadványainkkal, öltözködésünkkel. Mert egy biztos: minden kommunikál.

* dobson.zsofia@gmail.com

Összefoglalás, javaslatok

Az erdészeti erdei iskolák szemléletformáló tevékenysége több mint harminc éve van jelen Magyarországon, és mára elmondható, hogy évente 50.000 diák vesz részt erdőpedagógiai alapokon nyugvó programon. Az erdei iskolai tevékenységet egyik oldalról ifjúsági turisztikai terméként is kezelhetjük, ami elsősorban a marketingkommunikáció feladat, de jelen dolgozat kimondottan az erdészeti szakmai tartalmak, mint üzenetek átadásának lehetőségeit és gyakorlatát volt hivatott bemutatni.

Elmondható, hogy az erdészeti erdei iskolák üzenetei összhangban állnak egymással, ám a megvalósítás terén még van mit tenni a siker érdekében. A verbális, non-verbális és vizuális kommunikációs tartalmak egy-egy jó példájának bemutatásával, a témakörökben rejlő lehetőségekre való rávilágítással gondolatébresztő javaslatok születtek, melyek egy közös, erdészeti erdei iskola brand kialakítását is feltételezik.

Bízom benne, hogy az erdészeti erdei iskolák vezetői hozzám hasonlóan képesek szembe nézni kommunikációs tevékenységükkel, és stratégiai oldalra viszik a szakmai kommunikáció ezen vetületét.

Az erdészeti erdei iskolák kommunikációs tevékenységének vizsgálata alapján kiderült számomra, hogy míg az üzenetek területén az egyes iskolák üzenetei között átfedéseket, összecsengő gondolatokat találunk, addig a kommunikáció terén jelentős eltéréseket találunk. A kommunikáció összehangolása érdekében az Országos Erdészeti Egyesületen belül működő Erdészeti Erdei Iskola szakosztály segítségével, mintegy alulról jövő kezdeményezésként érdemes lenne közös kommunikációs stratégiát alkotni, mely az alábbi cselekvéseket kellene, hogy tartalmazza:

- közös honlap működtetése, ahol egységes rendszerben található meg az erdészeti erdei iskolák,
- egységes arculat kialakítása (közös logó, zsánerfényképek, színhasználat, kiadványok, játékok egységes grafikai tervei),
- javaslat kidolgozása a szakvezetők, erdőpedagógusok munkaruhájának, egységesítésére,
- hírlevél szerkesztése havi rendszerességgel,
- PR kapcsolatok építése a már meglévő vonalakon, de a közös szellemiség tolmácsolására,
- évente országos és regionális rendezvények szervezése, lebonyolítása (Erdők Nemzetközi Napja, Erdők Hete, Madarak és Fák Napja),
- pedagógus továbbképzések szervezése,
- célcsoport orientált erdőismereti játékok létrehozása,
- marketingkommunikációs eszközök kialakítása,
- belső továbbképzések tartalmi megújítása (pl. kommunikáció, reformpedagógia, fogyatékkal élők igényeinek megismerése),
- erdőpedagógiai nívó-díj létrehozásával az erdészeti erdei iskolai programok és tartalmak megújításának, fejlesztésének elősegítése.